

Ақийда дарслари (147-дарс). Аҳли сунна мавқифи (иккинчи мақола)

18:11 / 16.08.2021 2906

حَسْبُكَ اللَّهُ لَعَلَّوْ أَنْ مَأْنَاكَ هَلْ خَدَّ نَمَّوْ مِي هَارِبْ إِمَّا قُمْ تَنْبُ تَأْيَاهِي
نَعْيُ نَعْلُ لَلْ إِنْ رَفَكَ نَمَّوْ أَلَيْ سَبَسْ هَلْ إِيْطَ سَأْ نَمَّ تَيْبُ لَلْ
نِيْمَلْ إِيْطَ لَلْ

1. «Одамлардан йўлга қодир бўлганларига Аллоҳ учун Байтни ҳаж қилмоқ бурчдир» (Оли Имрон сураси, 97-оят).

Аллоҳ таоло ҳажни иститоъати бор кишиларга фарз қилди. Яъни соғлиги кўтарадиган, моддий имконияти бор ва ҳаж қилиш воситаларига эга бўлганларига фарз қилди.

Ана ўша нарсалардан бирортаси бўлмагани туфайли ҳаж қилмаган одамни Аллоҳ иқобга олмайди.

مُكْسِفٌ نَّالٍ أَرْيَخٍ أَوْ قَفْنًا أَوْ أَوْعِي طَأْ أَوْ أَوْعَمَّ سَأْ أَوْ مُتَّعَطَتْ سَأْ أَمَّ لَلْ أَوْ قَاتَافٍ
نَ وَحَلْفُ مَلْ أَمْ هَلْ كَيْلُ وَافٍ هَسْفَنَ حُشَقُ وَيْ نَمَّوْ

2. «Аллоҳга қўлингиздан келганича тақво қилинг» (Тағобун сураси, 16-оят).

Аллоҳ таоло инсонга иститоъати, яъни имкони, қудрати етганича тақво қилишни вожиб қилди. Кимда иститоъат бўлмагани учун тақво қила олмаса, гуноҳкор бўлмайди.

مَنْ نَمَفْ اَسَامَتِي نَالْبَقْ نَمَنْ نِيَعْبَاتُ مَنِي زَهَشْ مُاِي صَفْ دِحْيَ مَلْ نَمَفْ
كُلْتَوِ هَوْلُ وَسَرَوِ هَلْ لَابِ اُونْمُؤْتَلْ كَلْدَ اَنِي كُسْمَ نِيْتَسْ مُعْطِ اِفْ عَطَتْ سَي
مِي لْ اَبْدَعْ نِيْرِ فَاكُلْ لَوِ هَلْ لْ اُدُوْحْ

3. «Ким қодир бўлмаса, олтмиш мискинни тўйдирсин» (*Мужодала сураси, 4-оят*).

4. Аллоҳ таоло мунофиқларнинг

قُشَلْ اُمَّهَيْ لَعْ تَدْعَبْ نَكَلْ وَكَوْعُ بَبَّ اَلْ اِدْصَاقْ اَرْفَسَوْ اَبِي رَقْ اَضَرَ نَاكَ وَ
مُهَسُفْ نَاْ نُوْكَ لَهَيْ مُمْكَعْ مَ اَنْجَحْ لْ اَنْعَطَتْ سَاِ وِلْ هَلْ لَابِ نَ وُفْلَحْ حَيَسَوِ
نَ وُبْ ذَاكَ لْ مُمْهَنَّ اُمْلَعْ يْ هَلْ لْ اَوِ

«Агар имконимиз бўлганида, албатта сиз билан чиқар эдик»,
дерлар» деган гапларини келтирган (*Тавба сураси, 42-оят*).

Ушбу оятлардаги иститоъат - қодир бўлишдан мурод асбобларнинг,
воситаларнинг саломат бўлиши ва инсоннинг имкони бўлишидир.

5. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам Имрон ибн Хусойн
розияллоҳу анҳуга: «Намозни тик туриб ўқи. Агар қодир бўлмасанг,
ўтириб, унга ҳам қодир бўлмасанг, ёнбошлаб», деганлар.

Бухорий ривоят қилган.

Бу ҳадисдаги иститоъат - қодир бўлиш ҳам асбоб ва воситаларнинг
саломат бўлишидир.

Иккинчиси: иш билан бирга бўладиган иститоъат. Бундай иститоъат
бир ишни бажариш ила ўз вазифасини адо этиш имкониятидан
иборатдир.

(Давоми бор)

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди

